

การดูแลสุขภาพก่อนการตั้งครรภ์ของสตรีวัยเจริญพันธุ์ เป็นการส่งเสริมให้สตรีมีภาวะสุขภาพที่สมบูรณ์ ลดปัจจัยเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของทารกในครรภ์ การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ประโยชน์ และอุปสรรคในการดูแลสุขภาพก่อนการตั้งครรภ์ของสตรีวัยเจริญพันธุ์อายุระหว่าง 18-35 ปี จำนวน 225 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนด รวบรวมข้อมูลระหว่างกันยายน ถึง พฤศจิกายน พ.ศ.2551 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพก่อนการตั้งครรภ์ และแบบสอบถามการรับรู้อุปสรรคในการดูแลสุขภาพก่อนการตั้งครรภ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพของเบคเกอร์ (Becker, 1974) และการทบทวนวรรณกรรม ทุกแบบสอบถามได้รับการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงของเนื้อหาแบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพก่อนการตั้งครรภ์ของสตรีวัยเจริญพันธุ์และแบบสอบถามการรับรู้อุปสรรคในการดูแลสุขภาพก่อนการตั้งครรภ์เท่ากับ .89 และ .94 ตามลำดับ ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพก่อนการตั้งครรภ์และแบบสอบถามการรับรู้อุปสรรคในการดูแลสุขภาพก่อนการตั้งครรภ์โดยการใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 และ .97 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพก่อนการตั้งครรภ์ของสตรีวัยเจริญพันธุ์ อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การรับรู้ประโยชน์ในการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการลดปัจจัยเสี่ยง อยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน
2. กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้อุปสรรคในการดูแลสุขภาพก่อนการตั้งครรภ์ของสตรีวัยเจริญพันธุ์อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การรับรู้อุปสรรคในเรื่องเวลาที่มีจำกัด และความไม่สะดวกในการเข้ารับบริการ ในคลินิกเตรียมความพร้อมก่อนตั้งครรภ์ อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับพยาบาลผดุงครรภ์ ในการวางแผนจัดให้บริการการดูแลสุขภาพก่อนการตั้งครรภ์ เพื่อส่งเสริมให้สตรีวัยเจริญพันธุ์ มีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมต่อไป

Preconception health care in reproductive aged females is considered to promote health and reduce risk factors that affect growth and development of fetus. The purpose of this descriptive study was to examine the perception of benefits and barriers of preconception health care among reproductive aged females. The subjects consisted of 225 females aged between 18-35 years selected by purposive sampling. Data were collected during September to November, 2008. The research instruments consisted of the Demographic Data Recording Form, Perceived Benefits of Preconception Health Care Questionnaire and Perceived Barriers of Preconception Health Care Questionnaire which were developed by the researcher based on the Health Belief Model (Becker, 1974) and reviewed literature. Five experts reviewed research instruments. The content validity of the Perceived Benefits of Preconception Health Care Questionnaire and the Perceived Barriers of Preconception Health Care Questionnaire were .89 and .94 respectively. The reliability of the Perceived Benefits of Preconception Health Care Questionnaire and the Perceived Barriers of Preconception Health Care Questionnaire were tested using Cronbach's alpha coefficient and results were .85 and .97 respectively. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results of this study showed that:

1. The subjects had mean score of perceived benefits of preconception health care at a high level. Considering each aspect, perceived benefits of health promotion, perceived benefits of disease prevention, and perceived benefits of reduced risks for pregnancy were also at a high level.
2. The subjects had mean score of perceived barriers of preconception health care at a moderate level. Considering each aspect, perceived barriers of limited time and inconvenient to use of preconception health care service were also at a moderate level.

The findings of the study provide a basic foundation for nurse midwives to use in planning preconception health care services to promote healthy behaviors among reproductive aged females.